



Investigating the relationship between parents' media literacy and students' movement literacy according to the students' gender

Amirhossein Poursahibi

M.Sc. student in Sports Media Management, University of Science and Culture, Tehran, Iran

Abstract

This research examines the relationship between parents' awareness and effectiveness with their children's motor literacy according to the children's gender.

For this purpose, 100 students (girls and boys) with an average age of 10 to 15 years were randomly selected in the eastern region of Tehran and the sample was determined through Morgan's table. In order to evaluate the motor literacy of the participants, the sub-structures of the motor literacy model (physical fitness, health-related physical fitness) were used. In this way, physical fitness data will be collected using Ulrich's third edition gross motor development test. In addition, 200 parents of these students are asked to confirm the information recorded in their children's questionnaire and also complete the media literacy questionnaire. To measure health-related physical fitness, (body composition) BMI, (aerobic fitness) 540m run walk test, (muscular fitness) two sit-ups and 90 degree Swedish swim tests, (flexibility) sit-and-reach flexibility test, Was used. Also, in order to evaluate the functions of motor senses, Connors neuropsychological test was used. To test the hypotheses of this research, simple multiple regression method as well as Pearson's correlation and one-way analysis of variance with Tukey's post hoc test were used. A significance level of 0.05 was considered. The results of this research indicate a significant and direct relationship between parents' media literacy and motor literacy functions of students, and also show that the relationship of parents' media literacy on the average level of motor literacy of male students is higher than that of girls.

Key words: Male and Female Students, Media Literacy, Motor Literacy, Parents, Motor Literacy Function

* Corresponding Author: Ahpoursahebi@gmail.com

How to Cite: Poursahibi A. Investigating the relationship between parents' media literacy and students' movement literacy according to the students' gender, Journal of Innovation in Sports Management, 2022;1(1):37-48.



بررسی رابطه سواد رسانه‌ای والدین با سواد حرکتی دانش‌آموزان با توجه به جنسیت دانش‌آموزان

امیرحسین پورصاحبی

دانشجوی کارشناسی ارشد گرایش مدیریت رسانه ورزشی، دانشگاه علم فرهنگ، تهران، ایران

چکیده

این تحقیق به بررسی رابطه آگاهی و اثربخشی والدین با سواد حرکتی فرزندانشان با توجه به جنسیت فرزندان می‌پردازد. به این منظور ۱۰۰ دانش‌آموز (دختر و پسر) با میانگین سنی ۱۰ تا ۱۵ سال در منطقه شرق تهران به‌طور تصادفی انتخاب و از طریق جدول مورگان نمونه تعیین شد. جهت ارزیابی سواد حرکتی شرکت‌کنندگان از زیر سازه‌های مدل سواد حرکتی (شایستگی بدنی، آمادگی جسمانی مرتبط با سلامت) استفاده شد. این گونه که داده‌های شایستگی بدنی با استفاده از آزمون رشد حرکتی درشت و پیرایش سوم اولریخ جمع‌آوری خواهد شد. علاوه بر این، از ۲۰۰ نفر از والدین این دانش‌آموزان خواسته می‌شود تا اطلاعات ثبت‌شده در پرسشنامه فرزندانشان را تأیید کنند و همچنین پرسشنامه سواد رسانه‌ای را تکمیل کنند. برای اندازه‌گیری آمادگی جسمانی مرتبط با سلامت، (ترکیب بدنی) BMI، (آمادگی هوازی) آزمون راه رفتن دویدن ۵۴۰ متر، (آمادگی عضلانی) دو آزمون دراز و نشست نیم‌خیز و شنای سوئدی ۹۰ درجه، (انعطاف‌پذیری) آزمون انعطاف‌پذیری بنشین و برسان، مورد استفاده قرار گرفت. همچنین به‌منظور ارزیابی کارکردهای حواس حرکتی از آزمون عصب - روان‌شناختی کانرز استفاده شد. برای آزمون فرضیه‌های این پژوهش از روش رگرسیون چندگانه ساده و همچنین همبستگی پیرسون و تحلیل واریانس یک‌راهه با آزمون تعقیبی توکی استفاده شد. سطح معناداری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد. نتایج این تحقیق از ارتباط معنی‌دار و مسقیم بین سواد رسانه‌ای والدین با کارکردهای سواد حرکتی دانش‌آموزان حکایت دارد، همچنین نشان می‌دهد که رابطه سواد رسانه‌ای والدین بر میانگین میزان سواد حرکتی دانش‌آموزان پسر بالاتر از دختران می‌باشند.

واژگان کلیدی: دانش‌آموزان دختر و پسر، سواد رسانه‌ای، سواد حرکتی، والدین، کارکرد سواد حرکتی

* نویسنده مسئول: Ahpoursahebi@gmail.com

پورصاحبی امیرحسین، بررسی رابطه سواد رسانه‌ای والدین با سواد حرکتی دانش‌آموزان با توجه به جنسیت دانش‌آموزان، فصلنامه نوآوری در مدیریت ورزشی، بهار ۱۴۰۱، ۱(۱): ۳۷-۴۸

مقدمه

دانش و حرکت، دانش نشاط و قوای بدنی بالا همواره مورد توجه انسان‌ها بوده است و از مهم‌ترین عوامل برای رسیدن به اهداف و غایت‌های انسان‌ها محسوب می‌شوند. سواد رسانه‌ای و سواد حرکتی چند سالی است که به صورت گسترده مورد توجه بسیاری از محققین قرار گرفته است. تاکنون تلاش‌های بسیاری برای شکل‌گیری صحیح سواد رسانه‌ای در والدین و تأثیرگذاری بالای آن در سواد حرکتی کودکان انجام شده است. همین امر، اهمیت این موضوع را دوچندان می‌کند. سواد حرکتی یک سرمایه حیاتی برای کودکان است چراکه به عنوان پایه و اساس رشد و یادگیری در آنان شناخته شده است. امروزه پژوهشگران و متخصصان حوزه حرکت، سواد حرکتی را به عنوان یکی از متغیرهای اثرگذار بر رشد جسمانی و حرکتی معرفی کرده‌اند. یادگیری و تمرین مهارت‌های حرکتی بنیادین مبنای توسعه سواد حرکتی هستند.

توسعه سواد حرکتی مستلزم همکاری همه افراد از جمله والدین، مدیران و کارکنان مدرسه، انجمن‌های ورزشی، مدیران باشگاه‌ها و همه افراد درگیر در سیستم ورزش است. معلمان و آموزگاران مدارس نیز نقش مهمی در توسعه مهارت‌های حرکتی و سواد حرکتی ایفا می‌کنند. سواد حرکتی ابزار مورد نیاز را برای کودکان در جهت توسعه موفقیت‌های ورزشی و دستیابی به سبک زندگی سالم‌تر فراهم می‌کند. برای اینکه کودکان بتوانند به چنین مهارت‌هایی دست یابند، نیاز است که والدین نیز پا به پای کودکان آموزش ببینند تا بتوانند این مهارت را در کودکان تقویت کنند؛ بنابراین سواد رسانه‌ای والدین کمک دوچندانی به افزایش مهارت‌های حرکتی کودکان خواهد کرد. در سال‌ها و دهه‌های اخیر نقش و تأثیر رسانه‌ها بر زندگی و فرآیند جامعه پذیرش افراد روزه‌روز پررنگ‌تر شده و امروز با رشد روزافزون شبکه‌های اجتماعی، بازی‌های رایانه‌ای، شبکه‌های تلویزیونی و ماهواره‌ای و... بیش از هر زمان دیگری به چشم می‌آید. رسانه‌ها با حضور مداوم و پیوسته در جامعه نقش بسزایی در ایجاد و شکل‌گیری سبک‌های جدید زندگی دارند. برنامه‌ها و محتوای رسانه‌های مختلف از قبیل رادیو، تلویزیون، روزنامه و... علاوه بر اینکه انعکاس فرهنگ و ارزش‌های جامعه هستند می‌توانند تغییردهنده و شکل‌دهنده این ارزش‌ها نیز باشند. سواد حرکتی ترکیبی از تسلط بر مهارت‌های بنیادین حرکتی و ورزشی است که کودک را قادر می‌سازد حرکات مداوم محیط پیرامونش را نگاه کند و بر اساس درکش از محیط تصمیم دقیق‌تری بگیرد. یادگیری و تمرین مهارت‌های حرکتی بنیادین مبنای توسعه سواد حرکتی هستند. سواد حرکتی ابزار مورد نیاز را برای کودکان در جهت توسعه موفقیت‌های ورزشی و دستیابی به سبک زندگی سالم‌تر فراهم می‌کند. (وایتهد^۱، ۲۰۱۸)

افراد با سواد حرکتی از انجام فعالیت‌های بدنی لذت می‌برند و به شرکت در چنین فعالیت‌هایی علاقه‌مند هستند و به دانشی که مسبب موفقیت آن‌ها است، اعتماد و اطمینان دارند. این افراد از تمرین و امتحان کردن فعالیت‌های جدید خرسند و راضی هستند و از توصیه‌ها و راهنمایی‌ها استقبال می‌کنند. از این رو، ضرورت این تحقیق در این است که سواد حرکتی به عنوان مبنایی از ویژگی‌ها، صلاحیت، رفتار، دانش و درک در توسعه زندگی سالم و فرصت‌های تفریحی کودکان از دید والدین در نظر گرفته شود. بنابراین این تحقیق به دنبال آن است تا به بررسی تأثیر سواد رسانه‌ای والدین بر سواد حرکتی فرزندان بپردازد.

¹ Whitehead

پیشینه پژوهش

عدم فعالیت‌های جسمی و حرکتی باعث ایجاد افسردگی، خستگی، تنبلی و حتی چاقی در کودکان شده است. حرکت به‌عنوان جزئی از جنبه‌های رشدی هر فرد است که از زمان تولد تا آخر عمر همراه او بوده و مهم‌ترین عامل برای رسیدن به اهداف فرد و تأمین نیازهای اوست و به عبارتی در حقیقت، حرکت عامل مهمی در پیشرفت زندگی هر فرد محسوب می‌شود. سواد حرکتی مفهومی به نسبت جدید است که با اندازه‌گیری، تغییر، سلامت و حال خوب در طول عمر ارتباط دارد. در حال حاضر، سواد حرکتی با ظرفیت فرد برای داشتن زندگی سالم و فعال تعریف می‌شود. به‌عبارت‌دیگر، سواد حرکتی توسعه مهارت‌های بنیادین حرکتی و ورزشی است که به کودک اجازه می‌دهد با انگیزه، اعتماد به نفس و کنترل، در طیف وسیعی از فعالیت‌های بدنی و موزون و شرایط ورزشی حرکت کند و در قبال شرایط محیطی موجود و بر اساس ادراک خود، واکنش مناسب نشان دهد (سیلورمن و ملیکر^۱، ۲۰۱۷). به‌تازگی و با تغییر الگوهای اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و تکنولوژیکی و بنا بر مطالبات و چالش‌های عصر جدید به‌ویژه در محیط کار و جامعه، سواد مفهومی ترکیبی پیدا کرده و مفاهیم جدیدی به عناصر سوادآموزی افزوده شده است. هیئت سوادآموزی سازمان ملل متحد در دهه (۲۰۱۲-۲۰۰۳) با چشم‌اندازی اصلاح‌شده تعریف مفهوم سواد را به پایان رسانید. در این تعریف تأکید شده است که سواد به مفهومی پویا و کثرت‌گرا تبدیل شده و در سوادآموزی جدید باید به زمینه‌های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و تکنولوژیکی افراد و استفاده درست سواد توجه کرد (یونسکو^۲، ۲۰۱۳:۲۵).

سواد رسانه‌ای مفهومی است که با وجود اینکه بیشتر از نیم‌قرن از مطرح شدن آن نمی‌گذرد اما توجه بسیاری از اندیشمندان در رشته‌های مختلف علوم انسانی و به‌خصوص اندیشمندان ارتباطات را به خود جلب کرده است. آدامز و هام^۳ (۲۰۰۱) معتقدند که سواد رسانه‌ای ممکن است به‌عنوان توانایی ایجاد معنای شخصی از علائم بصری و کلامی که ما هر روز از تلویزیون، تبلیغات فیلم و دیگر رسانه‌ها دریافت می‌کنیم، تصور شود. در صورتی که سواد رسانه‌ای بیش از رمزگشایی ساده اطلاعات است و باید افراد دارای تفکرات انتقادی باشند که آن‌ها را قادر به درک رسانه‌ها و مشارکت در تولید چرخه فرهنگی رسانه‌های اطرافشان کند (آدامز و هام، ۲۰۰۱: ۳۳). برای روشن‌تر شدن مفهوم سواد رسانه‌ای باید دو ویژگی آن را که مهم‌ترین ویژگی آن محسوب می‌شود عنوان کرد؛ سواد رسانه‌ای یک پیوستار است، نه مقوله، سواد رسانه‌ای را نمی‌توان دارای دو درجه صفر و یک دانست. نمی‌توان افراد جامعه را به کسانی که سواد رسانه‌ای دارند و کسانی که سواد رسانه‌ای ندارند، تقسیم کرد. سواد رسانه‌ای یک پیوستار است که درجات مختلفی از آن تعریف می‌شود. سواد رسانه‌ای چندبعدی است به این معنا که در واقع اطلاعات را غالباً از بُعدی که باعث شناخت می‌شود در نظر می‌گیریم. اما اطلاعات بُعد احساسی، زیبایی‌شناسی و اخلاقی نیز دارد (پاتر^۴، ۱۳۸۵: ۱۸). علاوه بر این، در یک تقسیم‌بندی کلی رویکردهای مختلف به سواد رسانه‌ای به پنج رویکرد تقسیم می‌شود که شامل تحلیل ایدئولوژیک، تحلیل حسب‌حال‌گونه، تحلیل ارتباطات

1. Silverman and Mliker
2. UNESCO
3. Adams & Hamm
4. W. James Potter

غیر کلامی، تحلیل اسطوره‌شناختی و تحلیل عناصر تولید است. در هر یک از این تحلیل‌ها پیام‌های رسانه‌ای از یک جنبه خاص بررسی می‌شوند (سیلور بلات^۱، فری و فینان، ۱۳۹۳: ۱۹).

مفهوم سواد حرکتی، که پیش‌تر نادیده گرفته شده بود، به شکل‌گیری وجه جسمانی در وجود انسان کمک می‌کند و ماهیت و اهمیت توانایی انسان به حرکت یا فعالیت را تجلی می‌بخشد. این مفهوم زمینه‌ای برای طرح فرضیه اهمیت توجه به این بعد از ماهیت انسان در سنین کودکی، جوانی و بالاتر است. مفهوم سواد حرکتی، به‌مثابه یک ساختار، علاوه بر جسم، به‌عنوان یک ابزار به اهمیت توجه به جسم زنده نیز تعریف، درک و ارزیابی می‌شود.

سواد حرکتی، جسم را جنبه‌ای از ماهیت انسان نشان می‌دهد و به‌علاوه ماهیت کلی انسان را تقویت می‌کند. ابداع یک اصطلاح و احتمالاً یک گفتمان جدید، فرایندی چالش‌برانگیز و نیازمند پیوند زبان دوگانه با اصول وحدت‌گرایی و با نیت توصیف قابلیت انسان است که ماهیت کلی او را نشان می‌دهد. افرادی که به جسم خود همچون شیء یا ابزار می‌نگرند، نباید در مرحله پیش از تفکر یا نیمه هوشیار شیوه‌هایی را مخفی و پنهان سازند که جسم زنده به محور شکل‌گیری موجود زنده‌های مثل انسان تبدیل می‌شود (وایتهد، ۸۲۰۱). انجمن آموزش سلامت جسمی کانادا^۲ (۲۰۱۸)، سواد حرکتی را به‌عنوان یک‌راه برای افزایش فعالیت بدنی در افراد غیرفعال تعریف می‌کند. ادواردز و همکاران^۳ (۲۰۱۶) تعریف دیگری از سواد حرکتی ارائه می‌دهند. افراد دارای سواد حرکتی متوازن، مقتصدانه و با اعتماد به موقعیت‌های چالش‌برانگیز فیزیکی حرکت می‌کنند. این افراد وجه جسمانی خود را با اطمینان مدیریت خواهند کرد؛ این مدیریت شامل مدیریت شامل بدن است و به‌صورت یک حرکت متوازن یا خوب توصیف می‌شود، ظرفیت‌های کلیدی در اینجا هماهنگی و کنترل هستند که عملکرد کل بدن نظیر حرکت، تعادل و پرش و نیز حرکات ریزی، نظیر نوشتن و نواختن آلات موسیقی، را به نمایش می‌گذارند. افراد با داشتن سواد حرکتی، توانایی‌های جسمانی خود را در گستره‌ای از محیط‌ها رشد داده و زمینه را برای تعامل با محیط‌های متنوع فراهم می‌کنند. این توانایی‌های جسمانی افراد را برای پاسخ به نیازهای روزمره و بهره‌برداری از فرصت‌های شرکت در انواع فعالیت‌های بدنی توانمند می‌سازد.

در عرصه تجربه تأثیر سواد رسانه‌ای والدین در طول زمان و نقش آن بر سواد حرکتی فرزندانشان پژوهشی انجام نگرفته است. اما پژوهش‌هایی نزدیک به این موضوع در داخل و خارج از کشور در طول زمان صورت پذیرفته است. هنری در سال ۱۴۰۰ در تحقیقی به تبیین کارکردهای رسانه تصویری در توسعه سواد حرکتی دانش‌آموزان دوره متوسطه پرداخت. برای گردآوری داده‌ها از دو پرسشنامه نقش رسانه‌های تصویری در توسعه ورزش و پرسشنامه استاندارد سواد حرکتی استفاده شد. درنهایت، مشخص شد که مدل ساختاری رابطه دو متغیر اصلی پژوهش از برازش معناداری برخوردار است. با توجه به یافته‌ها می‌توان گفت که مسئولان، والدین و عوامل مربوط با تمرکز بر کارکرد رسانه‌های تصویری در حیطه ورزش، می‌توانند موجبات رشد و توسعه سواد حرکتی دانش‌آموزان و نوجوانان را فراهم آورند و بدین ترتیب فرهنگ ارائه محتوای مناسب را در جامعه گسترش دهند تا والدین بتوانند با بهره‌گیری از این محتوا برنامه‌ریزی مناسبی برای فرزندان خود و آینده آن‌ها داشته باشند. علاوه بر این، منظری توکلی، شجاعی و مال نوروزی

1. Silverblatt, Art
2. Canadian Physical Health Education Association
3. Edwards

(۱۴۰۰) به مقایسه اثر بازی‌های بومی محلی و حیاط پویا بر کارکرد شناختی، سواد بدنی و پیشرفت تحصیلی کودکان ۸ تا ۱۲ ساله پرداختند. نتایج نشان داد مقادیر کارکرد شناختی برای گروه تمرینات بازی‌های بومی محلی در برابر گروه کنترل بیشتر بود. در ضمن سواد بدنی گروه بازی‌های بومی محلی افزایش بیشتری در قیاس با گروه کنترل داشت. علاوه بر این، امتیازات پیشرفت تحصیلی برای گروه بازی‌های بومی محلی و کنترل در مرحله‌ی پس‌آزمون به نسبت پیش-آزمون افزایش یافته بود. صالح طریق و فخاریان (۱۳۹۹) به بررسی تأثیر بازی‌های سواد حرکتی بر پیشرفت تحصیلی کودکان دارای اختلال یادگیری پرداختند. نتایج نشان داد که گروه تجربی در بحث پیشرفت تحصیلی بهتر از گروه کنترل در مقایسه نمرات پس‌آزمون بودند. کاشانی نیا در سال به بررسی ارتباط برخی زیرسازه‌های سواد حرکتی با کارکردهای اجرایی دانش‌آموزان دوره ابتدایی پرداخت. محقق برای آزمون فرضیه‌های این پژوهش از روش رگرسیون چندگانه ساده و همچنین همبستگی پیرسون و تحلیل واریانس یک‌راهه با آزمون تعقیبی توکی استفاده کرد. نتایج نشان داد که بین مهارت‌های تویی و مهارت‌های جابه‌جایی دانش‌آموزان با کارکرد اجرایی آن‌ها رابطه مثبتی وجود دارد و نهایتاً بین کارکردهای اجرایی دانش‌آموزان دختر و پسر اختلاف معنی‌داری وجود نداشت.

دن لین^۱ و همکاران (۲۰۲۲) تحقیقی را باهدف روشن کردن چگونگی معنا بخشیدن به سواد رسانه‌ای توسط نوجوانان، درک گفتمان معاصر در مورد اهمیت سواد رسانه‌ای برای نوجوانان، و چگونگی مواجهه آن‌ها با ابتکارات سواد رسانه‌ای در مدرسه انجام دادند. بر اساس مصاحبه‌های عمیق با ۳۱ دانش‌آموز دبیرستانی بین ۱۶ تا ۱۸ سال، متوجه شدیم که چگونه نوجوانان عمدتاً در هنگام صحبت در مورد سواد رسانه‌ای گفتمان خطر را در ذهن دارند. با زمینه‌سازی این برداشت‌ها، روشن شد که هم گفتمان عمومی و هم طرح‌های سواد رسانه‌ای عمدتاً از رویکردهای حمایت‌گرایانه ناشی می‌شوند. سارواتی، رامن و راماسوبرامانیان^۲ (۲۰۲۱) به بررسی سواد رسانه‌ای، ارتباط اجتماعی و شهروندی دیجیتال در هند: نقشه‌برداری از ذینفعان در مورد چگونگی هدایت والدین و جوانان در دنیای اجتماعی از طریق مصاحبه پرداختند. تجزیه و تحلیل موضوعی داده‌های مصاحبه به محققان کمک کرد تا موضوعاتی مانند عدم طراحی کودک محور، کمبود دانش در مورد فرصت‌ها و خطرات رسانه‌های اجتماعی در میان والدین و سردرگمی در مورد نحوه هدایت این دنیای دیجیتال/اجتماعی را بررسی کنند.

روش شناسی

این تحقیق از حیث هدف، کاربردی است و به لحاظ گردآوری داده‌ها همبستگی از طریق مطالعه اسنادی و توزیع پرسشنامه انجام می‌شود. جامعه آماری این تحقیق، دانش‌آموزان (دختر و پسر) با میانگین سنی ۱۰ تا ۱۵ سال در منطقه شرق تهران به‌طور تصادفی انتخاب شدند. برای نمونه مورد نظر که از طریق جدول مورگان تعیین شدند. بعد از نمونه‌گیری تعداد ۱۰۰ نفر انتخاب شدند. گردآوری داده‌ها در این پژوهش به‌صورت کلی به دو بخش تقسیم می‌شود بخش اول تحقیق شامل مطالعات کتابخانه‌ای است. ابتدا کتب، مقالات، پژوهش‌ها و به‌طور کلی اسناد و مدارک مرتبط با موضوع تحقیق مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته و داده‌های تکمیلی توسط اینترنت جمع‌آوری می‌شود در بخش دوم تحقیق که به‌صورت میدانی و پیمایشی انجام شد، با استفاده از پرسشنامه تحقیق انجام می‌شود. گردآوری داده‌ها

1. De Leyn

2. Sarwata, Raman & Ramasubramanian

در این پژوهش به صورت کلی به دو بخش تقسیم می‌شود بخش اول تحقیق شامل مطالعات کتابخانه‌ای است. ابتدا کتب، مقالات، پژوهش‌ها و به‌طور کلی اسناد و مدارک مرتبط با موضوع تحقیق مورد بررسی و مطالعه قرار گرفته و داده‌های تکمیلی توسط اینترنت جمع‌آوری می‌شود در بخش دوم تحقیق که به صورت میدانی و پیمایشی انجام شد، با استفاده از پرسشنامه تحقیق انجام می‌شود. پرسشنامه مشخصات فردی شامل از هشت گویه تشکیل شده است که شامل موارد وضعیت سرپرست خانواده، وضعیت اقتصادی خانواده، وضعیت سلامت جسمی دانش‌آموزان در زمان حال، نام بیماری در صورت وجود، فعالیت‌های اوقات فراغت، بهترین تفریح و سرگرمی و وضعیت روابط والدین در خانواده است. همچنین کانرز با توجه به هدف این تحقیق پرسشنامه عصبی روانشناسی، یک پرسشنامه ۲۱ سؤالی است که سؤالات (۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰-۱۱-۱۲-۱۳-۱۴-۱۵-۱۶-۱۷-۱۸-۱۹-۲۰) برای بررسی اختلال سلوک؛ سؤالات (۱۰-۱۵-۱۹) برای بررسی اختلال یادگیری؛ سؤالات (۱۶-۲۱) برای بررسی بیماری‌های روانی تنی؛ سؤالات (۴-۵-۶-۹-۱۱-۱۲-۱۳) برای بررسی تکانش‌گری؛ سؤالات (۱۲-۱۶) برای بررسی اضطراب و سؤالات (۴-۷-۱۱-۱۳-۱۴) برای بررسی نشانه‌های فزون‌کنشی می‌پردازد.

در این پژوهش ابتدا پس از تکمیل فرم رضایت‌نامه ۱۰۰ کودک (دختر و پسر) با میانگین سنی ۱۰ تا ۱۵ سال در منطقه شرق تهران به‌طور تصادفی انتخاب شدند. برای نمونه مورد نظر که از طریق جدول مورگان تعیین شدند. جهت گردآوری اطلاعات اولیه آزمودنی‌ها از پرسشنامه ویژگی‌های فردی که شامل سؤالاتی از قبیل سن، وزن، سابقه بیماری، پا و دست برتر آزمودنی، استفاده شد. در این پژوهش جهت ارزیابی سواد حرکتی شرکت‌کنندگان از زیر سازه‌های مدل سواد رسانه‌ای (شایستگی بدنی، آمادگی جسمانی مرتبط با سلامت) استفاده شد. بدین صورت که داده‌های شایستگی بدنی با استفاده از آزمون رشد حرکتی درشت و پیرایش سوم اولریخ جمع‌آوری شد. علاوه بر این، از ۲۰۰ نفر از والدین این دانش‌آموزان با میانگین سنی ۳۵ تا ۵۰ با سطح تحصیلات کاردانی و کارشناسی با درآمد متوسطه ۷ میلیون تومان در ماه که همگی از مشاغل آزاد یا دولتی هستند، خواسته شد تا اطلاعات ثبت شده در پرسشنامه فرزندشان را تأیید کنند. برای اندازه‌گیری آمادگی جسمانی مرتبط با سلامت، ترکیب بدنی (BMI) (آمادگی هوازی) آزمون راه رفتن دویدن ۵۴۰ متر (آمادگی عضلانی) دو آزمون دراز و نشست نیم‌خیز و شنای سوئدی ۹۰ درجه (انعطاف‌پذیری) آزمون انعطاف‌پذیری بنشین و پیرسان، مورد استفاده قرار گرفت. همچنین به منظور ارزیابی کارکردهای حواس حرکتی از آزمون عصب-روان‌شناختی کانرز استفاده شد. همچنین از ۲۰۰ نفر از والدین خواسته شد پرسشنامه سواد رسانه‌ای که شامل ۲۰ سوال و هر سوال ۵ گزینه لیکرت از خیلی بد تا خیلی خوب است را پر کنند. برای آزمون فرضیه‌های این پژوهش از روش رگرسیون چندگانه ساده و همچنین همبستگی پیرسون و تحلیل واریانس یک‌راهه با آزمون تعقیبی توکی استفاده شد. سطح معناداری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

در این پژوهش برای تشریح اطلاعات به دست آمده توسط شیوه‌های آمار توصیفی و برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از روش‌های آمار استنباطی استفاده شده است. به منظور سازمان دادن، خلاصه کردن، طبقه‌بندی نمرات خام و توصیف اندازه‌های نمونه از آمار توصیفی (فراوانی، میانگین، درصدها، انحراف استاندارد و رسم جداول) استفاده شد. در قسمت آمار استنباطی جهت طبیعی بودن (نرمال بودن) داده‌ها از آزمون کالموگراف اسمیرنوف استفاده می‌گردد و برای آزمون روابط بین متغیرهای تحقیق در مدل طراحی شده، از مدل ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است.

نتایج آماری با استفاده از «SPSS» نسخه ۲۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سپس جهت تحلیل و روایی از تحلیل عاملی تاییدی و پایایی ابزار اندازه‌گیری از آلفای کرونباخ استفاده شده است.

یافته ها

پیش از آزمون اهداف تحقیق، آمار توصیفی متغیرهای مورد استفاده در تحقیق مورد بررسی قرار گرفت. میانگین به عنوان یکی از پارامترهای مرکزی، نشان دهنده مرکز ثقل جامعه بوده و به عبارتی مبین این امر است که اگر به جای تمامی مشاهدات جامعه، میانگین آن قرار داده شود هیچ تغییری در جمع کل داده‌های جامعه ایجاد نمی‌گردد. همچنین بیشینه، بیشترین عدد متغیر در جامعه آماری و کمینه کمترین عدد متغیر در جامعه آماری را نشان می‌دهد.

جدول ۱. ضریب همبستگی پیرسون بین میزان سواد رسانه‌ای والدین نسبت به سواد حرکتی فرزندان

سواد رسانه‌ای والدین	ضریب همبستگی	سواد حرکتی فرزندان	مهارت‌های توپ	مهارت‌های جابجایی
	۱		*۳۳۴/۰-	*۳۲۰/۰-
	سطح معناداری		۰۳۶/۰	۰۰۴/۰
	تعداد	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

با توجه به جدول ضریب همبستگی فوق ملاحظه می‌شود که بین سواد رسانه‌ای والدین و مهارت‌های توپی رابطه منفی ($-۰/۲۳۴$) و معنی‌دار ($۰/۰۳۶$) و بین سواد رسانه‌ای والدین و مهارت‌های جابه‌جایی رابطه منفی ($-۰/۳۲۰$) و معنی‌دار ($۰/۰۰۵$) وجود دارد. این نتایج نشان می‌دهد که میان مهارت‌های توپی و مهارت‌های جابه‌جایی فرزندان، با سواد رسانه‌ای والدین آنها، رابطه مثبتی وجود دارد. برای بررسی تأثیر مؤلفه‌های شایستگی‌های بدنی بر کارکردهای اجرایی، رگرسیونی را آزمون کردیم که در آن متغیر وابسته کارکردهای اجرایی و متغیرهای مستقل مؤلفه‌های شایستگی‌های بدنی (مهارت‌های توپی و مهارت‌های جابه‌جایی) می‌باشند.

جدول ۲. تأثیر مؤلفه‌های سواد رسانه‌ای والدین بر سواد حرکتی

مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	F	سطح معناداری
۱۱/۸۸۸	۲	۰/۹۴۴	۴/۵۵۴	۰/۰۱۴
۱۵/۹۶۴	۷۷	۰/۲۰۷		
۱۷/۸۵۲	۷۹			

با توجه به سطح معنی‌داری ($۰/۰۰۱$) (کمتر از $۰/۰۵$) در جدول فوق، ملاحظه می‌شود مدل رگرسیون مورد نظر معنی‌دار است.

جدول ۳. ضرایب رگرسیونی تحقیق

شرح	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	
	B	انحراف استاندارد	Beta	t
عرض از مبدأ	۲/۲/۸۷	۰/۱۵۴		۱۸/۶۰۰
مهارت‌های توپی	۰/۰۱۰	۰/۰۱۹	۰/۱۰۲	۰/۵۲۵
مهارت‌های جابجایی	-۰/۰۴۳	۰/۰۲۰	-۰/۴۰۵	-۲/۰۹۲

با توجه به جدول فوق ملاحظه می‌شود شیب خط رگرسیونی استاندارد شده متغیر مهارت‌های توپی برابر (۰/۱۰۲)، و برای متغیر مهارت‌های جابه‌جایی برابر (۰/۴۰۵-) است و با توجه به این که سطح معنی‌داری این ضریب کمتر از (۰/۰۵) است می‌توان نتیجه گرفت که مهارت‌های جابه‌جایی، قابلیت پیش‌بینی سواد حرکتی فرزندان را دارد.

جدول ۴. ضریب تعیین مدل رگرسیونی

ضریب همبستگی	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل یافته	آماره دوربین واتسون
۰/۳۲۵	۰/۱۰۶	۰/۰۸۳	۲/۲۱۰

در جدول فوق مقدار آماره مربع R (ضریب تعیین تعدیل شده) برابر ۰/۰۸۳ است. یعنی مؤلفه‌های شایستگی بدنی می‌توانند در حدود ۸/۳ درصد از واریانس متغیر وابسته (سواد حرکتی) را بیان کنند. همچنین همان‌طور که در جدول فوق مشاهده می‌شود، مقدار آمار دوربین واتسون مدل برابر مقدار ۲/۲۱۰ است که این موضوع از عدم همبستگی پیاپی باقی‌مانده‌ها خبر می‌دهد.

جدول ۵. ضرایب رگرسیونی تحقیق

شاخص متغیر	آزمون لوین		جنسیت فرزندان	M±SD	t	df	Sig
	F	Sig					
میزان سواد حرکتی	۰/۰۰۱	۰/۸۶۴	پسر	۳/۱۱۰ ± ۰/۵۸	۴/۰۲	۷۸	۰/۰۰۳
			دختر	۲/۳۰ ± ۰/۵۲			

جدول فوق نشان می‌دهد بین میزان سواد حرکتی براساس جنسیت فرزندان ($P < ۰/۰۵$ و $t = ۴/۰۲$) تفاوت معنی‌داری وجود دارد. در نتیجه فرضیه صفر دال بر عدم تفاوت بین میانگین‌های میزان سواد حرکتی براساس جنسیت فرزندان رد می‌شود. ذکر این نکته ضروری است که میانگین میزان سواد حرکتی در بین والدین دارای فرزندان پسر (۳/۱۱) بالاتر والدین دارای فرزند دختر (۲/۳۰) می‌باشند.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

بازه سنی ۶ تا ۱۳ سال برای پسران و ۶ تا ۱۴ سال برای دختران مرحله‌ای مهم برای یادگیری مهارت‌های بنیادین و توسعه سواد حرکتی در آنان است. در این میان والدین، معلمان و آموزگاران نقش بسیار مهمی را می‌توانند ایفا کنند. توسعه مهارت برای دانش‌آموزان در این سن بهتر است از طریق ترکیبی از بازی‌های بدون ساختار در یک محیط امن با استفاده از طرح‌های چالش‌برانگیز صورت گیرد. هدف از این مرحله این است که با استفاده از سواد رسانه‌ای والدین، مهارت‌های حرکتی بنیادین قبل از مهارت‌های ویژه رشته‌های ورزشی تمرین برای کودکان شوند. تشویق در مشارکت در طیف عظیمی از فعالیت‌های بدنی مورد نیاز است. مهارت‌های حرکتی بنیادین که ABCs ورزشی نامیده می‌شوند، شامل چابکی، تعادل، هماهنگی و سرعت می‌باشند، که در این مرحله انجام می‌شود. اگر کودکان در یک رشته خاص مشغول فعالیت هستند، مشارکت آن‌ها یک یا دو

بار در هفته توصیه می‌شود، اما شرکت در ورزش نای دیگر برای توسعه مهارت‌های چندگانه ضروری است. کودکان باید هرروز جهت شرکت در بازی‌های بدون ساختار با دوستانشان تشویق شوند. حضور پدر و مادر و معلم در برنامه‌های تربیت‌بدنی مدرسه به‌عنوان حامی نقش بسیار مهمی برای افزایش انگیزه دارد.

از یافته‌های پژوهش حاضر چنین استنباط می‌گردد که سواد حرکتی و توجه از جمله توانایی‌های هستند که کودکان در آینده برای یادگیری‌های مدرسه‌ای و زندگی شخصی، سلامت روح و روان به آن‌ها نیازمندند. علاوه بر این، سواد رسانه‌ای والدین شامل مجموعه‌ای از توانایی‌های عالی شناختی و فراشناختی شامل خودگردانی، خودآغازگری، برنامه‌ریزی، انعطاف‌شناختی، حافظه‌ی کاری، سازمان‌دهی، ادراک پویا از زمان، پیش‌بینی آینده و حل مسئله است که والدین می‌توانند به‌واسطه آن کمک کنند تا کودکان فعالیت‌های روزانه و تکالیف یادگیری و مدرسه‌ای خود را به‌خوبی انجام دهند. در تبیین این موضوع می‌توان اشاره نمود بهبود سواد حرکتی تا حدود زیادی به تجارب کودک ارتباط دارد. کودک تجارب خود را از طریق گوناگون به‌ویژه بازی‌ها در طی دوران رشد به دست می‌آورد. بنابراین، اگر والدین بتوانند به‌واسطه سواد رسانه‌ای خود به غنی‌سازی محیط و بسترسازی برای بازی‌های گروهی و حرکتی اقدام نمایند، احتمالاً به رشد و بهبود سواد حرکتی و توجه کودکان کمک خواهد شد. همچنین این نوع روش به کودک فرصت می‌دهد که ناخودآگاه از خلاقیت نای ذهنی و هنری در وجودش بیشتر استفاده کند و برخی از استعدادهای نهفته‌ی خود را آشکار سازد.

از دیدگاه دستگاه‌های پویا وقتی کودک در محیطی غنی از سواد رسانه‌ای و حرکتی مناسب قرار داده شود و فرصت دست‌کاری و ماجراجویی پیدا می‌کند، ذهن خود را آماده پذیرش هرگونه چالش جدید خواهد کرد. این موضوع او را در تعامل با تکلیف و محیط پویاتر و خلاق‌تر می‌کند. هرچه این تعامل بیشتر شود و مدت‌زمان بیشتری را به چالش بپردازد، توان حرکتی و مهارت حرکتی وی بالیده‌تر می‌شود. به‌موازات مهارت حرکتی وی، سواد حرکتی او نیز بالیده‌تر می‌شود. این‌گونه روش باعث بالا رفتن سطح سواد حرکتی کودک خواهد شد و کارکردهای حافظه‌ای و توجهی و اجرایی وی را تقویت خواهد کرد. بنابراین با توجه به یافته‌های تحقیق حاضر، والدین با بالا بردن سواد رسانه‌ای خود می‌توانند نقشی بسیار حائز اهمیت در بالا بردن سواد حرکتی کودک ایفا کنند. آن‌ها می‌توانند با غنی‌سازی محیط خانه کودک را درگیر ماجراجویی و دست‌کاری محیطی کنند و خودشان نقشی نظارتی در این تعامل ایفا کنند. قطعاً با انجام تحقیقات بیشتر این مسئله جلوه بهتری پیدا خواهد کرد. با توجه به نتایج پژوهش و تجربیات کسب‌شده در طول اجرای تحقیق، دودسته پیشنهاد عنوان می‌شود. دسته اول پیشنهادات کاربردی است که به شرح زیر هستند:

۱. با توجه به تفاوت میانگین سواد حرکتی دانش‌آموزان دختر و پسر این موضوع در جهت افزایش کارایی در برنامه ورزشی مدارس اعمال گردد.

۲. بازی‌ها و سرگرمی‌های مناسب برای سنین مختلف در زمینه تقویت سواد حرکتی شناسایی و برای کاربرد در اختیار مدارس و مراکز مختلف قرار گیرند.

۳. دوره‌های آموزشی لازم برای معلمان و والدین جهت آشنایی با انواع بازی‌های حرکتی متناسب با مدل سواد حرکتی و کاربرد آن در مدارس و مؤسسات مرتبط موردتوجه قرار گیرد.

۴. جهت بالا بردن بلندمدت انگیزش دانش آموزان برای ورزش کردن و تقویت سواد حرکتی، بازی‌های مناسب با سنین مختلف و جنسیت دانش آموزان، به‌طور مداوم در برنامه‌ی مدارس گمارده شود.
- دسته دوم پیشنهادها پژوهشی است که به شرح زیر هستند:
۶. با توجه به اهمیت مقوله‌ی یادگیری سواد رسانه‌ای، پژوهش‌های انجام‌شده در این زمینه، توصیه می‌گردد تا انجام پژوهش در این زمینه، در اولویت طرح‌های پژوهشی و همچنین ارگان‌های ورزشی قرار گیرد.
۷. با توجه به اینکه جامعه‌ی این پژوهش، صرفاً دانش آموزان ۱۰ تا ۱۵ سال است، لذا تعمیم نتایج آن به دانش آموزان با سایر سنین و حتی مقاطع تحصیلی، با مشکل روبه‌رو می‌شود. بنابراین، توصیه می‌شود این پژوهش، در سایر سنین و مقاطع تحصیلی نیز تکرار گردد.
۸. با توجه به نوع طرح آزمایشی به کار گرفته‌شده در این تحقیق که ارتباط سواد رسانه‌ای والدین با سواد حرکتی دانش آموزان ۱۰ تا ۱۵ موردبررسی قرار گرفت، پیشنهاد می‌شود تا در پژوهش‌های دیگر، ارتباط آن با سایر عوامل روان‌شناختی نیز موردبررسی قرار گیرد.
۹. پیشنهاد می‌گردد در تحقیقات آینده ارتباط سایر سواد رسانه‌ای از معلمان و سایر افراد جامعه در ارتباط با کودکان با عوامل مختلف روان‌شناختی کودکان و دانش آموزان در مقاطع مختلف موردبررسی قرار گیرد.

Reference

- Adams, D., & Hamm, M. (2001). Literacy in a Multimedia Age (Norwood, Mass.: Christopher-Gordon, 2001); Jim Burke. *Illuminating Texts: How to Teach Students to Read the World*.
- Alvani, C. M., & Danaie Fard, H. (2015). *The book of quantitative research methodology in management: a comprehensive approach*. Iran. (in Persian)
- De Leyn, T., Waeterloos, C., De Wolf, R., Vanhaelewyn, B., Ponnet, K., & De Marez, L. (2022). Teenagers' reflections on media literacy initiatives at school and everyday media literacy discourses. *Journal of Children and Media*, 16(2), 221-239.
- Edwards, L.C., Bryant, A.S., Keegan, R.J., Morgan, K., Jones, A. M. (2016). The Definitions, Foundations and Associations of Physical Literacy: A Systematic Review. *Sports Medicine*.
- Francis, C. E., Longmuir, P. E., Boyer, C., Andersen, L. B., Barnes, J. D., Boiarskaia, E., ... & Tremblay, M. S. (201۹). The Canadian assessment of physical literacy: development of a model of children's capacity for a healthy, active lifestyle through a Delphi process. *Journal of Physical Activity and Health*, 13(2), 214-222.
- Havaei, N., & Rezaei, M., & Azad, A., & Rafie, S. (2010). The Relationship Between Hand Sensory-Motor-function and handwriting Skills in school Students With developmental Dysgraphia. *Studies in medical science (the journal of Urmia university of medical sciences)*, 21(2), 254-259. (in Persian)
- Honari, H. (2020). The effect of visual media functions on the development of motor literacy of high school students. *Sport Management*, 13 (2), 704-723. (in Persian)
- Manzari Tavakoli, M., & Shojaei, M., & Molanorouzi, K. (2021). Comparison the effects of local indigenous and dynamic courtyard games on cognitive function, physical literacy and academic achievement of children 8 to 12 years old. *Development and motor learning (harakat)*, 13(3), 333-354. (in Persian)
- Mc Closkey, G., Perkins, L., & Divner, B. (2009). *Assessment and Intervention for Executive Function Difficulties*. New York: Routledge Press.
- Meltzer, L. (Ed.). (2007). *Executive Function in Education: From Theory to Practice*. New York: The Guilford Press. Center on the Developing Child at Harvard University. (2014).

- Pell, J. P., Foster, H. M., Celis-Morales, C. A., Nicholl, B. I., Petermann-Rocha, F., Gill, J. M., ... & Mair, F. S. (2018). The effect of socioeconomic deprivation on the association between an extended measurement of unhealthy lifestyle factors and health outcomes: a prospective analysis of the UK Biobank cohort. *The Lancet Public Health*, 3(12), e576-e585.
- Potter W. James (2011). *Media literacy*, translated by Amir Yazdian, Mena Nadali and Payam Azadi. Qom: Radio and Television Islamic Research Center. (in Persian)
- Sabzevari, H., & Arsham, S., & Parvinpoor, S. (2019). Effect of rhythmic motor games on Motor Proficiency, educational achievement and self-esteem in children with developmentally coordination disorder. *Razi journal of medical sciences (journal of Iran university of medical sciences)*, 26(7), 66-77. (in Persian)
- Sarwatay, D., Raman, U., & Ramasubramanian, S. (2021). Media literacy, social connectedness, and digital citizenship in India: Mapping stakeholders on how parents and young people navigate a social world. *Frontiers in Human Dynamics*, 3, 601239.
- Scull, T., Malik, C., Morrison, A., & Keefe, E. (2021). Promoting sexual health in high school: A feasibility study of a web-based media literacy education program. *Journal of health communication*, 26(3), 147-160.
- Silverblatt, A., Frey, J., & Finan, B. (2013). *Approaches to media literacy*, Translator: Amir Yazdian, Qom: Center for Islamic Studies of Media, Sound, and Broadcasting of the Islamic Republic of Iran. (in Persian)
- Silverman, S., & Mercier, K. (201۷). Teaching for physical literacy: Implications to instructional design and PETE. *Journal of Sport and Health Science*, 4(2), 150-155.
- Tremblay, M.S., Shields, M., Laviolette, M., Craig, C.L., Janssen, I., & Gorber, S.C. (2010). Fitness of Canadian children and youth: results from the 2007–2009 Canadian Health Measures Survey. *Health Rep.*;21(1):7–20.
- UNESCO Communication and Information Sector, (2013) .Global Media and Information Literacy (MIL), Paris: Published by United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO).
- Wainwright, N., Goodway, J., John, A., Thomas, K., Piper, K., Williams, K., & Gardener, D. (2020). Developing children's motor skills in the Foundation Phase in Wales to support physical literacy. *Education 3-13*, 48(5), 565-579.
- Whitehead, M., (2018). *Physical Literacy: Throughout the Life course*. Routledge, New York, NY. World Health Organization.
- Zelazo, P. D. & Muller, U. (2002). Executive function in typical and atypical development. In *Handbook of Cognitive Development* (445- 469). Malden, MA: Black well Publish